

OGO...werkt dat?

De afgelopen jaren is regelmatig wetenschappelijk onderzoek gedaan om na te gaan of Ontwikkelingsgericht Onderwijs werkt. Wat komt nu precies uit die onderzoeken naar voren? Werkt OGO? Enkele onderzoeksresultaten op een rij:

- De sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in OGO verloopt beter dan in het reguliere onderwijs. In groep 2 hebben de leerlingen een positievere werkhouding ontwikkeld en gaan zij op een prettiger manier met elkaar om.
- In de groepen 1 en 2 van Ontwikkelingsgerichte scholen vormt schematiseren een belangrijk onderdeel van het reken-wiskunde-onderwijs. Deze aanpak blijkt een positief effect te hebben op de rekenresultaten van groep 3.
- De woordenschatuitbreiding op een OGO-school is groter en meer betekenisvol in groep 2 dan op een directe instructie gebaseerd curriculum.
- De ontwikkeling van schrijfvaardigheden in groep 3 en 4 verloopt in OGO beter dan in programmagerichte scholen.
- Onderzoek naar het begrijpend lezen in groep 4 wijst uit dat leerlingen in OGO-groepen zich goed ontwikkelen en het beter doen dan leerlingen die programmatisch onderwijs hebben gevolgd.
- De motivatie voor het begrijpend lezen van informatieve teksten in de groepen 5 tot en met 8 blijkt op OGO-scholen hoger te zijn dan op programmagerichte scholen.

Meer resultaten uit onderzoek van Ontwikkelingsgericht Onderwijs zijn te vinden op www.ogo-academie.nl

Vygotskij

Deze Russische psycholoog en filosoof is de grondlegger van de cultuurhis-

torische theorie van menselijke ontwikkeling waarin OGO is geworteld. Hij zegt dat leren moet bijdragen aan de brede culturele ontwikkeling van leerlingen. Dat kan volgens hem alleen wanneer leren zowel maatschappelijk (wat is de waarde van deze kennis in

onze samenleving?) als persoonlijk betekenisvol is (wat is de waarde van deze kennis voor mij?).

Leraar in beeld

Welke rol heeft de leraar in Ontwikkelingsgericht Onderwijs? In het boek *Leerkracht in beeld. Ontwikkelingsgericht Onderwijs: Theorie, Onderzoek en*

Praktijk (redactie: Dorian de Haan & Els Kuipers) bespreken verschillende auteurs de cruciale rol van de leraar in OGO. Leraren in Ontwikkelingsgericht scholen zijn professionals die methodes als bron gebruiken en niet slaafs volgen, een onderzoekende en reflectieve houding hebben, samen met kinderen nadenken over de wereld om hen heen, scherp kunnen observeren, en hun onderwijs afstemmen op de ontwikkelingsbehoeften van kinderen. Prijs: € 33,95, Uitgeverij Van Gorcum, Assen, 2008.

Betekenisvol taalonderwijs

Het boek *Thema's en taal. Betekenisvol taalonderwijs voor*

de bovenbouw geeft een gedetailleerde beschrijving van een ontwikkelingsgerichte aanpak voor leerlingen in de bovenbouw. Hierbij staat het leren in onderzoeksactiviteiten centraal. Dit boek bevat veel suggesties voor het thematisch ontwerpen van betekenisvolle onderzoeksactiviteiten, waarbij het lezen, schrijven en spreken een belangrijke rol spelen. Prijs: € 33,75, Uitgeverij Van Gorcum, Assen, 2008.

300 scholen en 5 pabo's

Ruim 300 scholen in Nederland maken werk van Ontwikkelingsgericht Onderwijs. (Zie scholenlijst op www.ogo-academie.nl). 5 Pabo's bieden een gecertificeerde OGO-specialisatieroute aan: De Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Inholland, De Driestar in Gouda, De Kempel in Helmond en de Katholieke Pabo in Zwolle.

Meetcultuur

Op 13 maart 2013 vindt de tweejaarlijkse OGO-conferentie plaats in de Reehorst in Ede. Het thema is 'OGO staat voor kwaliteit'. Op het programma staat onder meer een lezing van professor Gert Biesta over 'Goed onderwijs en de cultuur van het meten'. Biesta is hoogleraar Onderwijstheorie en beleid aan de Universiteit van Luxemburg en auteur van het boek: *Goed onderwijs en de cultuur van het meten*. In totaal zijn er meer dan twintig verschillende lezingen, workshops en presentaties.

Meer info: www.ogo-academie.nl

Zone

Zone is het tijdschrift over Ontwikkelingsgericht Onderwijs. Het bevat artikelen over de theorie en praktijk voor voorschools onderwijs, basisonderwijs, en speciaal onderwijs.

Zone verschijnt vier keer per jaar bij uitgeverij Van Gorcum (zie www.tijdschriftzone.nl en www.vangorcum.nl). Een abonnement kost € 30,75 per jaar voor particulieren (leden van de OGO-Academie krijgen korting).

4 vragen aan...

Monique Volman,
hoogleraar Onderwijskunde aan de
Universiteit van Amsterdam:

1. Denkt u dat OGO bestaansrecht heeft in het huidige onderwijsklimaat?

'Natuurlijk! In een klimaat waarin veel nadruk ligt op het meten, toetsen en verantwoorden van onderwijsopbrengsten in smalle zin, komen de sterke kanten van OGO helaas niet optimaal uit de verf. Maar gelukkig gaat de onderwijsdiscussie weer voorzichtig over brede vorming, en ook de hype van de *21st century skills* biedt mogelijkheden om te laten zien waarin OGO sterk is.'

2. Wat is de meerwaarde van OGO-scholen?

'Het continu streven naar betekenisvol onderwijs, door te werken in thema's die aansluiten bij de belevingswereld van leerlingen en vorm geven aan wat maatschappelijk gezien van belang is om te leren. Daar zijn in de loop van de jaren allerlei concrete handreikingen en werkwijzen voor ontwikkeld, waar ook leraren op niet-OGO scholen veel aan kunnen hebben. Daarnaast laat OGO zien dat je zaken zoals persoonsvorming, probleem oplossen, een onderzoekende houding, communiceren, niet naast of zelfs tegenover de schoolvakken moet zetten. Op OGO scholen zijn deze 'nieuwe doelen' inherent onderdeel van het aanbod.'

3. Hoe moeten OGO-scholen omgaan met de toenemende nadruk op 'meetbare' resultaten?

'OGO scholen moeten ook met bestaande toetsen zoals een Cito-toets laten zien dat ze in staat zijn om goede opbrengsten te realiseren. Daarnaast moeten OGO-scholen blijven uitleggen en beargumenteren dat ze naar meer willen kijken dan alleen cognitieve opbrengsten. Ze moeten laten zien dat ze zich enerzijds willen verantwoorden en anderzijds willen blijven meepraten over de grondslag, de criteria voor die verantwoording, en de meetmethoden die daarvoor worden gebruikt. Dat kan het best in samenwerking met de traditionele vernieuwingsscholen die met dezelfde vraag zitten. De gedeelde boodschap is dat deze scholen in feite hogere ambities hebben.'

4. Waarom gunt u elk kind OGO (of niet)?

'Omdat je op een OGO-school leert over de wereld en over jezelf. Je ontwikkelt kennis en vaardigheden, niet omdat er nu eenmaal bepaalde onderwerpen in het lesboek staan en iemand voor je bedacht heeft dat die goed voor je zijn, maar omdat ze je helpen de wereld steeds beter te begrijpen en erin te kunnen handelen. Dat is een geweldige ervaring.'